

Мисля, че се осъществява геноцид срещу ромите в пост-социалистическите страни. От една страна те са много ограничени... Това е сценарий, за който не се страхувам да говоря. Може да умра, но нека хората да знаят истината. Истината е, че през последните 15 години има геноцид срещу ромите. Младите израснаха без образование. Вземете едно момче, родено през този период — той е безработен, краде, влиза с взлом по чуждите домове. Но той няма друг избор, за да оцелее. Всеки на негово място щеше да го прави...

Интервю със С. Б., София, Юни 2004.

Нашите данни категорично потвърждават оплакванията на ромите за липсата на достъп до здравеопазване. Ромите много често не са регистрирани при лекар и не плащат здравни осигуровки. Тези, които работят почасово или в сивата икономика, не могат да отделят средства за осигуряване за здравеопазване, защото са с минимални доходи. От интервютата става ясно, че ромите или не се лекуват въобще, или един човек се осигурява от семейство и неговата осигуровка се ползва от всички.

Нашите интервюта с лекари от Добрич и региона разкриват факти за критично здравно състояние на ромите. Условията им на живот са много занижени — живеят в нехигиенични и нездравословни жилища. Често ромите работят при тежки условия на труд като товарачи и други подобни; започват работа много млади, когато организъмът им не е укрепнал; поради лоша дисциплина или незнание често имат трудови злоупотреби. При жените ранните раждания и абортите имат негативно влияние върху здравето. Ромите живеят при много лоши битови условия — често без питейна вода и канализация. По-голяма част от интервюираните роми ядат само веднъж на ден, често консумират алкохол и понякога употребяват дрога. Често браковете са между близки родственици, което допринася допълнително за лошото здравословно състояние и конкретно за високата степен на аномалии.

Нашите изследвания разкриват и друг проблем, оказващ съществено влияние върху маргинализирането на ромската груп